

A 2757 4

Kärf

RELATION,

Angående

Kongl. May:§

Lyckelige

DESCENTE

öfwer

DÜNEN,

den 9 Julii 1701.

Sampt Siendernes fördrifwande / och
hwad där wid wijdare föreluppit;

Thomasdorff i Cuhrland den 15. Julii

ANNO 1701,

X

Sedan Hans Kongl. May:t

den 7. hujus med desz Armeé till Riga an-
 kom/ och beordrat Hr. Öfversten Helmer-
 sen, at med trenne Battailloner af Riga'sse
 Guarnison marchera upp förbi Jungfern-
 Häff till Dahl-Hålm/ at där sammastådes
 fatta Posto/ och Fienderne derifrån för-
 drifwa/ till hwilken ända och åthskillige
 Stycken ifrån Riga blifwit dijt förde/ så at Fienderne ey an-
 nat aftaga kunnat / än at Hans May:t der skulle willia
 öfvergå; Hwarföre och Feltmarskalken Steinau som upp widh
 Kockenhusen war/ så snart han här om Kundskap fick/ som
 snarast med de 4 Regementer Curasserare som han där med sig
 hade/ sampt hwad af Dragouner där war/ ned kom/ och geent
 emot berörde Dahl-Hålm så wäl Sariske som och deels Ryfke
 Troupper sammandragit/ och allehanda præparatorier giordt/
 at hindra H:s May:t Landstigningen; Hafwer Hans May:t
 den 9 hujus om Natten låtit 15 Battailloner af Infanterie, neml.
 af Guardie 4 Battailloner, af Dahl-Regemente 2:ne/ Hålsingar-
 ne 2:ne/ Märckie 1/ Wåfmanlänningarne 2 ne/ Wåfverbåtn 2:ne
 och Upplänningarne 2:ne Battailloner, nedan om Riga och Fos-
 senholm stija uti Båtar/ Låddior och Strusor/ jämpte Kongl.
 May:t Drabanter, och 2:ne Compagnier af Kongl May:t Liff-
 Regemente/ som alle/ sedan till Löösen war uthgiffwen/ Hielp
 GUD/ till Kläckan 4 wore stegne i Båtarne; Hwar med Kongl.
 May:t i H:Erans Namn begaf sig öfwer Dynen, gåendes
 med Infanteriet uti de små Båtarne mitt uti/ men Låddior och
 Strusorne med Cavalleriet, sampt 4. stycken Blockhus och 1
 Capare på Sjidorne/ hwilka med sitt canonerande Fienderne
 stoör skada och afbräck gjorde; Och anlände H:s May:t Kl. 5/
 fattandes wid Stranden uti Fiendens åsyn/ som dem först på
 halfwa

2:st.

Biblioth
Universitatis
Tartuensis

ESTICA

242603493

1000-1946

4054

halswa Strömmen warse blefwe/ Posto. Och oansedt Fienderne icke långt ifrån Stranden en Redout hade med Stycken försedd (som sedan wid förste Treffningen öfwer gafs) lemnade doch H:s May:tt den samma/ och gick den forbi/ emedan H:s May:tt warse blef/ huru såsom åtskillige troupper längre upp på Landet enbusquerade stodo/ och lemnat Elfzbredden frij/ hwilken H:s May:tt söökte at intaga/ hafwandes General-Lieutenanten Baykul/ som där Commendo i förstone förde/ den disposition giordt/ det han wille hålla sig till en deel förtäckt/ och lemnat H:s May:t Terrainen, till deß H:s May:t med 5 à 6000 Mann kunde komma till landz/ dem han sedan med ens årnade anfälla och öfwer ånda kasta; Hwilket och Hans May:t Landstijgning mycket befodrade; så at Hans May:t hade Tijd at ställa Infanteriet (öfwer hwilket General Lieutenanten Liefven commenderade sampt General-Majorerne Maydel, Posse och Gref Steenbock hoos sig hade) uti en Linia en ordre de Battaille. innan som Fienderne sine troupper, som på åtskillige ställen woro posterade, hinte sammandra/ som gjorde 7 Batt. illoner till Foot/ och 42 Standarer till Håst/ hwar ibland woro 4 Regementer Curasslerer af 36 Standarer och 1 Regemente Dragouner om 6 Compagnier, med hwilke de med tämmelig god resolution Hans May:t Infanterie anhöllo/ och starck Salswa gofwo/ jenuwål med sitt Cavallerie söökte komma H:s May:tt en flanz Men Hans May:tt dem Tappert bemötte/ då deß Infanterie Salswa gaf/ som och en treffelig effect gjorde/ då och Capitain-Lieutenanten och General-Majoren Horn, som allenast i förstone 60 af Kongl. May:t Drabanter till Landz hade/ med Lieutenanten och Öfwersten Otto Wrangel så Tappert på dem löds ginge | att åndoch de ey öfwer 10 stegh från Fienderne woro/ som gofwo på dem Eld/ trångde de sig doch in med blåtta Wårior/ och dem tillbakas dreswo; Hwar på och H:r Lieutenanten och Öfwersten Gref Carl Wrangel med de öfrige Drabanterne, så som

som och Hr. General-Lieutenanten Spens med de 2:ne Compagnier af Lijf-Regemente tillkommo / och dem wiidare soutenerade, och Fienderne repousserade sampt å nyo tillsammans på dem ginge / hwilka doch 6 å 7 gånger igenkommo / effter som H:s May:t så ljetet Cavallerie hade. Men Hr. General-Majoren Horn med en stoor vigeur på 3 å 4 Esquadroner tillijka med bara Wårjan intrångde ; ilijka måtto och Hr. Gen. Lieutenanten Spens med des 2:ne Compagnier en stoor vigeur wiist. Hans May:tt hafwer sielf i Höga Persohn warit till Foot fram för Infanteriet, och där wid ett sådant Hieltemod wiist / så att man des lijke af en sådan hög Herre aldrig förspordt / och dy medelst Fiendernes Infanterie, oachtadt det 4 gånger igen kom / ala charge tillbakas dref / som 5 gånger sig retirerade , doch med god contenance under faveur af des Cavallerie, hwilket H:s May:t sedan med de 300 Hästar doch eftersatte och pourfiverade, som då nödgades lembna hela sitt Läger med Bagagie, Tälter och Fält-Stycken / som och wäl inträttade Magazin wid Marien Möhlen / hwarest till 1500 Tunnor Rågh och Möhl / förutan Bryn / Arter och andre Victualier fans / effter dem ingen Tijd lembnades det samma at upstånda. Och syntes wäl som skulle en deel gifwit sig på Wågen neder till Dünamünde, hwilka sig doch sedan baak om Backorne och Skogen alle på en Wåg begifwit up för åth lång Dünen ; i medlertijd som desse i flychten förfölldes / det öfrige Cavalleriet med Kongl. May:t Lijf-Dragouer med små Båtar och Struserne öfwersattes / till hwilkets öfwerstyndande deras Excellencer Herr General och Gouverneuren Vellingk, och General-Lieutenanten Reenschiöld woro commenderade, emedan Bryggan (om hwilken General-Lieutenanten Frölich hade at beställa) för dett upwurte starcke Wädret ey hinte för ån seent mot qwällen blifwa färdig ; Och som jämwäl ett stycke bättre uthføre i Dünermünde en annan Skantz fans / som deels med Saxar och deels Ryssar besatt war ; hafwer Herr General
Major

Major Mörner så snart han med sitt Regemente öfverkom/ den samme upbudit/ då och de som där inne till 90 Persohner woro/ seendes/ huru alle de öfrige redan flychten tagit/ sig under Hans May:t fångne gofwo; I medlertijd och Guarnilonen i Cobron sin Post förlopp/ lemnandes Skanzen med Stycken och Ammunitions-Huus/ uti hwilket de en Lunta med Eld anlagdt/ som berörde Krut-Huus antände/ at det mot morgonen creverade, men doch ey större skada gjorde/ än att Skilt-Wachten där med upflög, och twenne andre Karlar i Skanzen blefverades; Men Cavallerietz Hästar/ som på Ungen nedan för Skanzen i Bete gingo/ så strände blifwit/ att de alle luppit till Skogz/ och man største möda hade dem at igen finna/ förutan det någre blifwit skadde af de upslagne Bomber och Granater.

Wid denne Action mötte och en Hollens Envoyé Hans Kongl. May:t/ hwilken från Mitau ankommen war/ och öfver Natten uti Cobron Skanz legat/ hwilcken nu warit Wittne öfver denne H:s May:t Lyckelige descente och Glorieuse action seendes de Döde/ som Hooptahls på Plazen legat/ och skattas Förlusten som Fienderne haft till 2000 Mann; Warandes och måste deelen af Fiendens Officerare som icke på Plazen blifwit döde/ blefverade, som de öfverkomne Trompetarer/ hwaraf twänne effter åtskillige Döde frågat/ hwar ibland skall warit en General Major och Envoyé benembd Tramp, sampt åthskillige andre/ men den tredie ett Paquett Breef medbracht/ till Franshöfse Ambassadeuren Comte de Guisear, berättadt; Hwar emot affaknaden på Hans May:t Sjida ey kan räknas öfver 200 Mann/ der ibland de förnämste Officerare som där wid blifwit: äro Öfwersten Palmquist af Kongl. May:t Guardie, såsom och Majoren Wulff, och någre andre Capiteiner och subalterner; men Herr Capit. Lieut. och Gen. Majoren Baron Arwed Horn
sampi

samt Lieutenanten och Öfversten Otto Wrangel och Öfversten knorring äre blefverade. Och som Feltmarskalken Steinau (hvilken jämpste Prinz Ferdinand af Curland denne Battailen bijnstade/ men först wid Begynnelsen af action med de 4 kurallerer Regimenter ankom/ och med Gen. Lieut. Paykuls disposition såyes illa tillfredz warit/ så att han skall warit sinnad sig strart at afdraga) med de Sarske troupperne sig retirerat Wägen up åth Dynen, på Lutzos Holm ett partie Ryssar af 300 Mann jempte något Sarsar lembnadt/ som där starckt förtranchementerade woro/ men i mangel af Båtar der ifrån en afkomma kunde; så beordrade Hans May:tt Öfw. Helmersen hvilken på Dahlholm stod/ dem at attackera och nederläggia/ som han och Midnats: Tijden mot den 10 huius effterkom/ och Holmen icke allenast intog; utan och alle Ryssarne på 14 Mann neder caputerade, förutan dem som sig sielf i Dyna: Strömmen fördränckte; wid hvilken attaque (medan berörde Ryssar sig desperat wårt) Öfversten Helmersen blefwen år; Men Hans May:t sielf [sedan Hans May:t Hr. General Majoren Mörner med något mehr än 1000 Hästar till Mitau commenderade, at sättia samme Ort i Contribution samt Öfversten klingsporre med 240 Hästar till Bulder: Na/ hwarest Fienden des Magazin 3 Mijhl från Dynamünde hade/ affende] medh Armeen den 12 dito up åth Dynen marcherade/ at uppsökia Fienderne/ hafwandes Fält: Marskalken Steinau wid denne sin retrait ifrån Kockenhusen icke allenast lätit tillbakas kalla/ och till sig dragade där stående Troupper af Sarsar/ utan och de till Succurs ankomne Ryssar/ som berättas wara till 16000 Mann/ som med Generalen Venediger redan med honom sidtt tillsammans/hår wid Thomasdorp/ med hvilka han sedan längre undangådt och allenast widh kockenhusen till Guarnison lembnat 300 Sarsar och 400 Ryssar.

Hwarföre Huz Mitt lärer sökia att sökia dem effier /
men i synnerhet först at emportera deras wid Neustädchen in-
rättade Magazin, såsom och / medan som på denne Sijdan om
Kockenhusen inge Wäret äre där wid Broen som de lätt öfwer-
slå / någon Redout låta uplasta / at dy medelst betaga Svarne
all Communication och Tillförsell. Hafwandes i medlertijd
Hr. General Majoren Mörner desj Partie lyckeligen förvättadt /
och Staden Mitau så wäl som Slättet / doch utan resistence, in-
fäddt och Besättning där inlagt / hwar emot Commendanten
från Slättet uthmarcheradt / hafwandes bemelte Gen. Major
och där sammastades twenne Låddior med Ammunition och Pro-
viant bekommit / som sig till Dünamünde årnat / at nu således
det som Curländarne till Konungen i Pohlen och de Sarsiste
Trouppernes Underhåld contribuerat, Kongl. May:z Armée
till goda kommer.

Samnaledes hafwer Hr. Öfw. Klingsporre med åfwane
berörde desj Partie, det wid Bulder-Na inrättade Magazine in-
tagit / jempte twänne Låddior med rödt Klåde och Ammunition,
som till Dünamünde afgå skulle; hwarest den der warande
Wachten wäl i förstone något motstånd giordt / och ifrå Hus-
sen dijt de sig retirerat, skarpt skutit / och Öfwersten Klingsporre
twenne swåre blesurer, den ena i Armen / och den andra i Sij-
dan gifwit / men sig doch om sijder då Öfwersten begynt tända
Elden i Husset / måst gifwa; hwilket Magazin Hr. Öfwerst:
Klingsporre med starck Wacht försedt / hwarest och nu Hr. Öf-
werst: Albedyhl commenderad är / medan som bemelte Kling-
sporre för desj blesur nödgas därifrån komma. Och som såle-
des både för Dünamünde som och Kockenhusen tilförseln är af-
skuren / och man förnimmer att uti samma Fästningar intet
synnerligt Förråd och Underhåld finnas skall / så förmodar man
att dhe af sig sielfwa falla lärer.

Utur Campementet wid Plettenbergh i Cuhrland

den 17. Julii 1701.

J går Afftons inkommo de tijdender med en Corporal af Lijf-
ländste Adels-Fahnan / som med en Cornet och 10 Gemene haftt
sin Post på neigden wid Rothenhusen / att bemelte Cornett ryckt
med sitt Maniskap för Fästningen / och insendt en Bonde / låtan-
des ansäija Commendanten, att den Sariske Armeen wore sla-
gen / och Hans May:t wore på neigden att belågra Fästningen /
men låtit dem först åthwarra / att de skulle godwilligit gifwa
sig på Kongl. May:t Nåd och Onåde / effter i annan händelse /
och där de skulle giöra motstånd / intet Been skulle komma där-
ifrån. Hwarpå Commendanten begiårt någre tijnars dila-
tion. Imedlertijd Guarnisonen dragit sig af / sampt ena Mijnan
effter den andra / som de under Fästningen haftt / antåndt ; haf-
wandes Ryssarne / som i Guarnizon legat / gådt ånda bort till
Ryssland / mende Sariske sig till Birsen begifwit / hwarest Ar-
meen säijes wara sammandragen. Warandes märckwärdigt /
att således Kongl. May:t Fiender innom 8 Dagar på Düna-
münde när (för hwilken man förmodar Kongl. May:t ey heller
hafwa af nöden att giöra något Skått) abandoneradt twenne
Provincier, nembligen Lijfland och Cuhrland / och icke allenast
lembnat effter sig öfwer någre och Nitto Metall- och Järn-
Stycken ; utan och så anseelige Magaziner, hwar af Kongl.
May:t. Armee öfwer Åhr lårer kunna
subsistera.

